

SDĚLENÍ
určené těm, kteří se chtějí obrátit na
EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

I. JAKÉ ZÁLEŽITOSTI MŮŽE SOUD PROJEDNÁVAT?

1. Evropský soud pro lidská práva je mezinárodní institucí, která může **při splnění určitých podmínek** přijímat stížnosti osob dovolávajících se porušení práv zaručených Evropskou úmluvou o lidských právech. Tato Úmluva je smlouvou, již se velký počet států zavázal zachovávat určitá **základní práva jednotlivce**. Tato práva jsou formulována jednak v Úmluvě samotné, jednak ve čtyřech protokolech (Dodatkovém protokolu a Protokolech č. 4, 6 a 7), které členské státy podepsaly.

2. Domníváte-li se, že jeden ze států, které Úmluvu podepsaly, porušil **k Vaší újmě** některé ze základních práv, můžete se obrátit na Soud.

3. Soud se však může zabývat jen stížnostmi na porušení **práv zakotvených v Úmluvě nebo v Protokolech**. Soud není odvolacím soudem ve vztahu k národním soudům, sám nemá pravomoc rozsudky národních orgánů rušit ani je měnit. Nemůže ani přímo ve Váš prospěch intervenovat u orgánu, jehož rozhodnutí napadáte.

4. Soud se může zabývat pouze stížnostmi, které jsou namířeny proti Státům, jež podepsaly Úmluvu či napadený protokol, a týkají-li se skutečností, ke kterým došlo **po daném datu**. Toto datum se liší v závislosti na Státu a na tom, zda se stížnost týká práva zaručeného Úmluvou či jedním z jejích protokolů.

5. Soudu lze předložit stížnost směřující proti aktu **státního orgánu** (parlament, správní orgán, soud aj.) některého ze smluvních států. **Soud se však nemůže zabývat stížnostmi proti jednotlivcům nebo soukromým subjektům.**

6. V souladu s článkem 35 odst. 1 Úmluvy může Soud stížnost posuzovat až **po vyčerpání všech vnitrostátních právních prostředků nápravy** podle všeobecně uznávaných pravidel mezinárodního práva a **ve lhůtě šesti měsíců ode dne, kdy bylo přijato konečné vnitrostátní rozhodnutí**. Podle praxe a judikatury Soudu jsou všechny vnitrostátní právní prostředky nápravy vyčerpány, pokud i poslední instance, kterou je v České republice Ústavní soud, rozhodla o **podstatě věci**. V případě nesplnění těchto podmínek se Soud nebude moci stížností zabývat.

7. Je proto nutné, abyste před podáním stížnosti k Soudu vyčerpali **všechny řádné vnitrostátní právní prostředky nápravy** včetně těch, které v daném státu umožňují zjednání nápravy namítaného porušení práva. V opačném případě je třeba prokázat, že tyto opravné prostředky byly ve Vašem případě **neúčinné**. Rovněž je třeba, aby byly v řízení před vnitrostátními soudy vzneseny ty námítky, které jsou předmětem stížnosti k Soudu.

8. Při podání těchto opravných prostředků byste měli znát **procesní předpisy**, zejména lhůty, které jsou v nich předepsány. Pokud bylo například Vaše podání zamítnuto jako opožděné či z důvodu nerespektování jiné procesní podmínky, Soud se nebude moci podstatou stížnosti zabývat.

9. Pokud si stěžujete na odsuzující rozsudek Soudu, není potřebné podat návrh na povolení obnovy řízení po vyčerpání řádných opravných prostředků. Rovněž se nevyžaduje vyčerpání mimořádných opravných prostředků (jako je podnět na podání stížnosti pro porušení zákona, žádost o milost), jejichž použití záleží na úvaze příslušného státního orgánu. Podněty a stížnosti adresované zákonodárnému orgánu, zejména státu, vládě nebo ombudsmanu, nejsou považovány za účinné opravné prostředky, které je potřebné vyčerpat.

10. Po přijetí rozhodnutí soudním či jiným orgánem nejvyšší instance máte k dispozici lhůtu **šesti měsíců**, během které můžete podat stížnost k Soudu. Šestiměsíční lhůta začíná plynout od momentu doručení konečného rozhodnutí přijatého v rámci řádného odvolacího, resp. dovolacího, řízení Vám, případně Vašemu právnímu zástupci. Za datum konečného rozhodnutí se nepovažují (a pro účely výše uvedené šestiměsíční lhůty se nezohledňují) rozhodnutí, kterými byl zamítnut návrh na povolení obnovy řízení, resp. rozhodnutí o mimořádných opravných prostředcích, jejichž použití záleží na úvaze příslušného státního orgánu.

11. Šestiměsíční lhůta k podání stížnosti končí buď doručením Vašeho **prvního dopisu**, ze kterého je zřejmý předmět Vaší stížnosti, anebo doručením stížnosti přímo na formuláři zpracovaném pro tento účel. Pouhá žádost o poskytnutí informací během šestiměsíční lhůty nezastavuje.

II. JAK PODAT STÍŽNOST?

12. **Oficiálními jazyky Soudu** jsou angličtina a francouzština. Pokud si přejete vést korespondenci v jiném jazyce, máte možnost tak učinit v jazyce některého ze států, které ratifikovaly Úmluvu.

13. Stížnost je třeba zaslat Soudu poštou. Případné telefonáty nebo zprávy odeslané elektronickou poštou budou zohledněny jen tehdy, pokud jejich obsah bude Soudu **potvrzený poštou**. Je bezpředmětné osobně cestovat do Štrasburku za účelem podání stížnosti ústní formou.

14. Korespondenci týkající se Vaší stížnosti je potřebné zasílat na **adresu**:

Monsieur le Greffier de la
Cour européenne des Droits de l'Homme
Conseil de l'Europe
F-67075 STRASBOURG CEDEX
FRANCIE

15. Po doručení Vašeho prvního podání nebo vyplněného formuláře na podání stížnosti Vám Kancelář Soudu oznámí, že **Vám byl založen spis, jehož číslo musíte uvádět v jakékoli další korespondenci**. Následně si může Soud vyžádat doplňující informace, dokumenty nebo upřesnění předmětu stížnosti. Kancelář Soudu však není oprávněna informovat o právním řádu státu, proti kterému je stížnost vedena, ani poskytovat právní rady ohledně výkladu a aplikace vnitrostátního práva.

16. Je ve Vašem vlastním zájmu, abyste **promptně odpovídali na korespondenci Kanceláře Soudu**. Případné průtahy, resp. nereagování na dopisy Soudu mohou být posuzovány jako projev nezájmu o projednání stížnosti Soudem. Neodpovíte-li na jakýkoli dopis zasláný Vám Kancelářem Soudu do jednoho roku od jeho odeslání, spis týkající se Vaší stížnosti bude skartován.

17. Pokud se domníváte, že se Vaše stížnost týká některého z práv zaručených Úmluvou nebo jejími protokoly a že jste splnili výše uvedené podmínky, **vyplňte podrobně a čitelně formulář na stížnost a doručte ho Soudu do šesti týdnů**.

18. V souladu s článkem 47 Jednacího řádu Soudu **je nezbytné, abyste ve Vaší stížnosti uvedli:**

- a) stručný souhrn **skutečností**, na které si stěžujete a uvedli, v čem Vaše stížnost spočívá;
- b) **práva zaručená Úmluvou**, jejichž porušení namítáte;
- c) **vnitrostátní právní prostředky nápravy**, které jste využili;
- d) **seznam rozhodnutí** přijatých ve Vaší záležitosti obsahující datum přijetí každého rozhodnutí, název soudu, resp. jiného orgánu, který rozhodnutí vydal, a též stručné **shrnutí obsahu samotného rozhodnutí**. K dopisu je třeba připojit **úplné kopie** těchto rozhodnutí. (Předložené dokumenty Vám **nebudou vráceny. Je proto ve Vašem vlastním zájmu předložit jen kopie a nikoli originály dokumentů.**)

19. Článek 45 Jednacího řádu Soudu vyžaduje, aby vyplněný formulář na stížnost byl **podepsán** stěžovatelem nebo jeho právním zástupcem.

20. Pokud si nepřejete zveřejnění své totožnosti, je třeba, aby tato skutečnost byla výslovně uvedena a zdůvodněna, neboť jde o skutečnost, která není v souladu se stálou judikaturou a praxí Soudu, resp. přístupem veřejnosti k informacím a řízení před Soudem. Ve výjimečných a řádně odůvodněných případech může Soud povolit zachování **anonymity** stěžovatelů.

21. Pokud si přejete podat stížnost prostřednictvím **advokáta, komerčního právníka nebo jiného zástupce**, je třeba, aby k formuláři na stížnost byla připojena plná moc. Zástupce právnické osoby (obchodní společnosti, sdružení apod.) nebo skupiny osob musí předložit doklad o svém oprávnění zastupovat příslušnou právnickou osobu nebo skupinu jednotlivců. Pro podání stížnosti není nutné, aby měl případný zástupce právnické vzdělání. Nicméně v pozdějším stádiu řízení musí být zástupce stěžovatele, pokud v tomto směru nebyla udělena výjimka, advokátem nebo komerčním právníkem oprávněným vykonávat právnickou praxi v jednom ze států, které ratifikovaly Úmluvu. Advokát, resp. komerční právník musí alespoň pasívně ovládat jeden z oficiálních jazyků Soudu (angličtina nebo francouzština).

22. Soud neposkytuje **právní pomoc** ve formě příspěvku na výdaje spojené s vypracováním stížnosti advokátem nebo komerčním právníkem. V pozdějším stádiu řízení - pokud Soud rozhodne vyzkoušet o stížnosti vládu příslušného státu a požádat ji o předložení písemného stanoviska - Vám může být poskytnuta bezplatná právní pomoc za předpokladu, že nebudete mít dostatek prostředků na úhradu advokáta nebo komerčního právníka a že poskytnutí bezplatné právní pomoci bude považováno za potřebné v zájmu zabezpečení řádného řízení.

23. **Projednání stížnosti Soudem není zpoplatněno.** Vzhledem k tomu, že je řízení v počáteční fázi písemné, je bezpředmětné dostavit se na Soud osobně. O jakémkoli rozhodnutí, týkajícím se Vaší záležitosti, budete automaticky písemně informováni.

STÁT	ÚMLUVA	PROTOKOL č. 1	PROTOKOL č. 4	PROTOKOL č. 6	PROTOKOL č. 7
Albánie	02.10.1996	02.10.1996	02.10.1996	21.09.2000	02.10.1996
Andora	22.01.1996	-	-	22.01.1996	-
Arménie	-	-	-	-	-
Ázerbajdžán	-	-	-	-	-
Belgie	14.06.1955	14.06.1955	21.09.1970	10.12.1998	-
Bulharsko	07.09.1992	07.09.1992	04.11.2000	29.09.1999	04.11.2000
BJR Makedonie	10.04.1997	10.04.1997	10.04.1997	10.04.1997	10.04.1997
Česká republika	18.03.1992	18.03.1992	18.03.1992	18.03.1992	18.03.1992
Dánsko	13.04.1953	13.04.1953	30.09.1964	01.12.1983	18.08.1988
Estonsko	16.04.1996	16.04.1996	16.04.1996	17.04.1998	16.04.1996
Finsko	10.05.1990	10.05.1990	10.05.1990	10.05.1990	10.05.1990
Francie	03.05.1974	03.05.1974	03.05.1974	17.02.1986	17.02.1986
Gruzie	20.05.1999	-	13.04.2000	13.04.2000	13.04.2000
Holandsko	31.08.1954	31.08.1954	23.06.1982	25.04.1986	-
Chorvatsko	05.11.1997	05.11.1997	05.11.1997	05.11.1997	05.11.1997
Irsko	25.02.1953	25.02.1953	29.10.1968	24.06.1994	03.08.2001
Island	29.06.1953	29.06.1953	16.11.1967	22.05.1987	22.05.1987
Itálie	26.10.1955	26.10.1955	27.05.1982	29.12.1988	07.11.1991
Kypr	06.10.1962	06.10.1962	03.10.1989	19.01.2000	-
Lichtenštejnsko	08.09.1982	14.11.1995	-	15.11.1990	-
Litva	20.06.1995	24.05.1996	20.06.1995	08.07.1999	20.06.1995
Lotyšsko	27.06.1997	27.06.1997	27.06.1997	07.05.1999	27.06.1997
Lucembursko	03.09.1953	03.09.1953	02.05.1968	19.02.1985	19.04.1989
Maďarsko	05.11.1992	05.11.1992	05.11.1992	05.11.1992	05.11.1992
Malta	23.01.1967	23.01.1967	-	26.03.1991	-
Moldavsko	12.09.1997	12.09.1997	12.09.1997	12.09.1997	12.09.1997
Německo	05.12.1952	13.02.1957	01.06.1968	05.07.1989	-
Norsko	15.01.1952	18.12.1952	12.06.1964	25.10.1988	25.10.1988
Polsko	19.01.1993	10.10.1994	10.10.1994	30.10.2000	-
Portugalsko	09.11.1978	09.11.1978	09.11.1978	02.10.1986	-
Rakousko	03.09.1958	03.09.1958	18.09.1969	05.01.1984	14.05.1986
Rumunsko	20.06.1994	20.06.1994	20.06.1994	20.06.1994	20.06.1994
Rusko	05.05.1998	05.05.1998	05.05.1998	-	05.05.1998
Řecko	28.11.1974	28.11.1974	-	08.09.1998	29.10.1987
San Marino	22.03.1989	22.03.1989	22.03.1989	22.03.1989	22.03.1989
Slovenská republika	18.03.1992	18.03.1992	18.03.1992	18.03.1992	18.03.1992
Slovinsko	28.06.1994	28.06.1994	28.06.1994	28.06.1994	28.06.1994
Španělsko	04.10.1979	27.11.1990	-	14.01.1985	-
Švédsko	04.02.1952	22.06.1953	13.06.1964	09.02.1984	08.11.1985
Švýcarsko	28.11.1974	-	-	13.10.1987	24.02.1988
Turecko	18.05.1954	18.05.1954	-	-	-
Ukrajina	11.09.1997	11.09.1997	11.09.1997	04.04.2000	11.09.1997
Velká Británie	08.03.1951	03.11.1952	-	20.05.1999	-

